

Maria Joczowa

"Pogłosy konfederacji barskiej na
ziemi krakowskiej", Lidia Ligęza [w:]
"Przemiany tradycji barskiej",
Kraków 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/46, 170

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) KLIMOWICZ Mieczysław: Renesans tradycji barskiej w literaturze Sejmu Wielkiego i Insurekcji Kościuszkowskiej W: Przemiany tradycji barskiej. Studia. (Materiały Sesji Naukowej zorganizowanej przez Instytut Badań Literackich PAN w dniach 18-19 marca 1970 r. w Warszawie. Teksty przygotował zespół pod kier. Z. Stefanowskiej). Kraków 1972, s. 91-106.

Przegląd wypowiedzi o konfederacji barskiej w publicystyce, poezji i pamiętnikarstwie okresu. Autor dowodzi, iż na tle wypracowywania przez Oświecenie nowych koncepcji narodu, dróg unowocześnienia Polski oraz przebudowy mentalności społecznej wątki związane z konfederacją barską służyły apologii "onót, obyczajów i patriotyzmu średniej szlachty" oraz kształtowaniu takiego modelu patriotyzmu, w którym możliwa była asymilacja szlachecko-barskiej tradycji politycznej jako inspirującej ruchy wolnościowe i walkę z zaborcą. Postaciom związanym z konfederacją (Rejtan, Sołtyk) nadawano w tym celu walor aktualnie obowiązujących wzorów patriotyzmu, republikanizmu i staropolskiej onoty.

BP/46/53

J.K.

(II) LIGEZA Lidia: Pogłosy konfederacji barskiej na ziemi krakowskiej. W: Przemiany tradycji barskiej. Studia. (Materiały Sesji Naukowej zorganizowanej przez Instytut Badań Literackich PAN w dniach 18-19 marca 1970 w Warszawie. Teksty przygotował zespół pod kier. Z. Stefanowskiej). Kraków 1972, s. 225-246.

Autorka zajmuje się obecnością tradycji barskiej w świadectwach materialnych i przekazach ludowych ziemi krakowskiej i rzeszowskiej, stwierdzając specyficzną deformację rzeczywistości historycznej. Osobną uwagę poświęca również elementom folklorystycznym występującym w "Konfederatach barskich" Mickiewicza. Obfitość i żywotność pogłosów konfederacji w ludowej pamięci świadczy, zdaniem autorki, o odczuwaniu ruchu barskiego jako ogólnonarodowy również przez warstwy plebejskie.

BP/46/54

M.J.